

ข่าวกระทรวงการคลัง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร.2739753 โทรสาร 2739408

ฉบับที่ 16 / 2544

วันที่ 20 มีนาคม 2544

เรื่อง โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายของรัฐบาล ผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

วันนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการในการพักชำระหนี้ของโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายของรัฐบาลผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้เสนอ และผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานตามนโยบายพักชำระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อดิเรกสาร) เป็นประธาน ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีฐานะยากจนและมีปัญหาด้านหนี้สิน โดยกลุ่มที่มีปัญหาหนักที่สุดและเป็นคนส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ คือ เกษตรกรรายย่อย ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยอันจะช่วยฟื้นฟูให้เกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีเงินออมและเงินลงทุนเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้มากขึ้น ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรรายย่อยซึ่งประสบปัญหาความยากจน รวมทั้งฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

2. วัตถุประสงค์

โดยปกติเกษตรกรรายย่อยที่กู้เงินจาก ธ.ก.ส. จะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ ดังนั้นจึงกำหนดเป็นหลักการในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรรายย่อยที่ประสบปัญหาหนี้สินอันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัยและจำเพื่อให้ได้รับการลดภาระหนี้สินเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยได้มีโอกาสพักฟื้นและฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ และเกษตรกรดังกล่าวจะต้องใช้โอกาสที่ได้รับการลดภาระหนี้สินในครั้งนี้ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถจ่ายชำระหนี้ได้หลังจากสิ้นสุดโครงการ ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศมีการฟื้นตัวอย่างแท้จริงและยั่งยืน

3. เป้าหมาย

3.1 ให้โอกาสแก่เกษตรกรรายย่อย (วงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท) ทั้งหมดที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. ซึ่งมีจำนวน 2,112,132 ราย ได้ขอรับความช่วยเหลือโดยการพักชำระหนี้ (พักชำระเงินต้น และไม่ต้องเสียดอกเบี้ย) เป็นเวลา 3 ปี รวมเป็นมูลค่าหนี้ทั้งสิ้น 75,031 ล้านบาท

3.2 เกษตรกรรายย่อยที่อยู่ในข่ายที่จะได้รับความช่วยเหลือ และประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือตามโครงการพักชำระหนี้จะต้องแสดงเจตจำนงที่จะเข้าร่วมโครงการกับ ธ.ก.ส.

3.3 เกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการตามข้อ 3.2 จะต้องเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงการผลิตเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามที่รัฐบาล ธ.ก.ส. และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกับเกษตรกรเป็นผู้กำหนดร่วมกัน

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

เกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. ผู้ที่ขอเข้าร่วมโครงการจะได้รับการพิจารณาให้พักชำระหนี้ตั้งแต่ 1 เมษายน 2544 ถึง 31 มีนาคม 2547 รวม 3 ปี

5. แนวทางและวิธีการดำเนินการ

5.1 เกษตรกรที่จะได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายของรัฐบาล ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) เป็นเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. หรือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่เป็นลูกค้าและใช้บริการเงินกู้โดยตรงกับ ธ.ก.ส. หรือเป็นเกษตรกรที่รับภาระหนี้สินแทนเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในฐานะผู้ค้ำประกัน หรือในฐานะทายาทโดยธรรมก่อนวันที่ 1 เมษายน 2544 โดยเกษตรกรต้องแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2544 และในกรณีที่เกษตรกรรายย่อยดังกล่าวมีผู้ค้ำประกันเงินกู้ ผู้ค้ำประกันต้องยินยอมให้พักชำระหนี้

(2) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยถูก ธ.ก.ส. ดำเนินคดีในฐานะผู้กู้ตามข้อบังคับของ ธ.ก.ส. มาก่อน

(3) เป็นเกษตรกรที่มีภาระหนี้เงินกู้ยืมกับ ธ.ก.ส. ในวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท (ไม่นับรวมภาระหนี้เงินกู้ตามโครงการที่เป็นนโยบายของรัฐบาล และไม่นับรวมดอกเบี้ยเงินกู้)

สำหรับเกษตรกรรายย่อยที่สนใจจะบิดพริ้วไม่ชำระหนี้เงินกู้กับ ธ.ก.ส. จะไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ โดย ธ.ก.ส. จะให้ผู้นำเกษตรกรที่เป็นหัวหน้ากลุ่มลูกค้าให้ความเห็นประกอบการพิจารณาคัดเลือก

5.2 ช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท และประสบปัญหาด้านหนี้สินอันเนื่องมาจากเหตุสุจริตและจำเป็นให้สามารถฟื้นฟูอาชีพของตนเองได้ด้วยการให้ ธ.ก.ส. ช่วยเหลือ ดังนี้

(1) พักชำระหนี้ด้วยการพักชำระต้นเงินและไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 1 เมษายน 2544 ถึง 31 มีนาคม 2547 เป็นเวลา 3 ปี หลังจากนั้นเกษตรกรต้องจ่ายชำระเงินต้นและดอกเบี้ยตามเกณฑ์ชั้นลูกค้าของ ธ.ก.ส.

(2) เกษตรกรรายย่อยที่ขอพักชำระหนี้จะไม่มีสิทธิขอกู้เงินใหม่จาก ธ.ก.ส. เพิ่มเติม แต่จะได้รับการช่วยเหลือทางด้านวิชาการจาก ธ.ก.ส. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเมื่อมีแผนการปรับปรุงการผลิตเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเท่านั้น

(3) สำหรับดอกเบี้ยที่ค้างชำระก่อนเริ่มโครงการให้ ธ.ก.ส. พิจารณากำหนดแผนการผ่อนชำระตามความเหมาะสมเป็นรายๆ ไป

ทั้งนี้ เกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีการปรับปรุงการผลิตอย่างจริงจัง และมีการออมเงินตามความสามารถซึ่งจะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มจากอัตราปกติของ ธ.ก.ส. อีกร้อยละ 1 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินฝากไม่เกินรายละ 50,000 บาท เพื่อให้เป็นที่ยืนยันว่าเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วเกษตรกรรายย่อยดังกล่าวจะสามารถชำระหนี้และขยายการผลิตได้ต่อไป

5.3 เกษตรกรรายย่อยประกอบด้วยกลุ่มที่มีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือ และที่ไม่มีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือ แต่เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยที่มีความตั้งใจในการชำระหนี้ตรงตามกำหนดให้มีกำลังใจและขยายกำลังการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง จึงมีมาตรการจูงใจให้เกษตรกรดังกล่าวชำระหนี้ตรงตามกำหนดต่อไป ด้วยการลดอัตราดอกเบี้ยลงจากอัตราที่พึงต้องจ่ายอีก ร้อยละ 3 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี นอกจากนี้ยังให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมให้ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มจากอัตราปกติของ ธ.ก.ส. อีกร้อยละ 1 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินฝากไม่เกินรายละ 50,000 บาท และได้รับสิทธิกู้เงินเพิ่ม สิทธิกู้เงินพิเศษ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ ธ.ก.ส. สามารถให้ได้อยู่แล้วควบคู่ไปด้วย ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรรายย่อยที่ชำระหนี้ตรงตามกำหนดได้รับนี้มีจำนวนมากเพียงพอที่จะจูงใจให้มีกำลังใจในการผ่อนชำระต่อไป

5.4 ทั้งนี้ สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรรายย่อยขอพักชำระหนี้และขอลดภาระหนี้จะได้รับนั้น รัฐบาลและ ธ.ก.ส. จะเป็นผู้รับภาระสรุปได้ ดังนี้

ผู้ขอพักชำระหนี้		ผู้ลดภาระหนี้	
สิทธิประโยชน์	ผู้รับภาระ	สิทธิประโยชน์	ผู้รับภาระ
1. ได้รับการพักชำระต้นเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี	-	1. ได้รับการชดเชยดอกเบี้ยจาก รัฐบาลในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี ดังนี้ <u>ชั้นลูกค้า</u> <u>การลดดอกเบี้ย</u> B 11 % เหลือ 8% A 10 % เหลือ 7% AA 9 % เหลือ 6% AAA 8 % เหลือ 5%	รัฐบาล
2. ไม่ต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้ตามชั้นลูกค้า ที่เป็นอยู่ก่อนเข้าร่วมโครงการ เป็นเวลา 3 ปี	รัฐบาล	2. ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี จากอัตราปกติ เป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินฝากรายละไม่เกิน 50,000 บาท	รัฐบาล

ผู้ขอพักชำระหนี้		ผู้ลดภาระหนี้	
สิทธิประโยชน์	ผู้รับภาระ	สิทธิประโยชน์	ผู้รับภาระ
3. ได้รับสิทธิฟื้นฟูการประกอบอาชีพตลอดระยะเวลาการพักหนี้	รัฐบาล	3. มีสิทธิกู้เงินฉุกเฉินพิเศษ ในวงเงิน 30,000 บาท (ลูกค้าชั้น B ไม่ได้รับสิทธิ)	ธ.ก.ส
4. การออมเงินฝากได้รับอัตราดอกเบี้ยเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี จากอัตราปกติเป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินไม่เกินรายละ 50,000 บาท	ธ.ก.ส.	4. มีสิทธิจับรางวัลทุนการศึกษา หรือทุนประกันชีวิตและสุขภาพในวงเงินประกัน 100,000 บาท ทุนละ 3,000 บาท (ลูกค้าชั้น B ไม่ได้รับสิทธิ)	ธ.ก.ส.
5. เมื่อออกจากโครงการก่อนครบกำหนด 3 ปี และชำระหนี้ได้ครบถ้วนตามกำหนดจะได้รับการเลื่อนชั้นคุณภาพ	-	5. มีสิทธิกู้เงินใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งได้ในวงเงินรวมกันไม่เกิน 100,000 บาท	-
6. หลังจากพักชำระหนี้แล้วให้ชำระดอกเบี้ยตามเกณฑ์ลูกค้าชั้นเดิมก่อนการพักชำระหนี้	-	6. ได้รับเกียรติบัตร และบัตรเอกสิทธิ์จากธ.ก.ส. (ลูกค้าชั้น B ไม่ได้รับสิทธิ)	-
		7. ได้รับสิทธิฟื้นฟูการประกอบอาชีพ	-

5.5 ค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลจะสนับสนุนในการดำเนินโครงการ รัฐบาลจะจัดสรรเงินงบประมาณชดเชยตามที่จ่ายจริง โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่คิดจากลูกค้าชั้น AAA แต่ไม่เกินประมาณปีละ 6,000 ล้านบาท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนของเกษตรกรรายย่อยที่ขอเข้าร่วมโครงการ

6. การติดตามและสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการ

6.1 การติดตามการดำเนินโครงการ ธ.ก.ส. จะต้องจัดให้มีระบบการกำกับตรวจสอบการใช้จ่ายของเกษตรกรที่ขอพักชำระหนี้ให้นำเงินไปใช้ในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่เกษตรกรเพื่อสร้างรายได้และทำการออมตามกำลังเป็นสำคัญ

6.2 รัฐบาลจะให้การสนับสนุนการดำเนินการของ ธ.ก.ส. ดังนี้

- (1) เพิ่มทุนดำเนินงานแก่ ธ.ก.ส. เพื่อใช้ในการขยายสินเชื่อในอนาคต
- (2) สนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเพื่อเสริมแหล่งเงินทุนในระบบให้แก่เกษตรกร
- (3) สนับสนุนระบบประกันภัยพืชผล เพื่อช่วยลดภาระความเสียหายทางการเกษตรอันเนื่องมาจากภัยพิบัติแก่เกษตรกร

(4) พิจารณาปรับปรุงการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้งระบบ ซึ่งรวมถึง ธ.ก.ส. ด้วย เพื่อให้มีระบบการจัดการที่เหมาะสม เช่น การแยกระบบบัญชีสำหรับสินเชื่อนโยบายรัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่แหล่งเงินทุนของ ธ.ก.ส.

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินการ

7.1 การที่เกษตรกรรายย่อยที่สุจริตและมีความจำเป็นซึ่งมีหนี้อยู่กับ ธ.ก.ส. ไม่เกิน 100,000 บาท และขอรับการพักหนี้จะได้รับการชำระต้นเงินเป็นเวลา 3 ปี และได้รับการยกเว้นดอกเบี้ย จะเป็นประโยชน์ต่อการบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ยากจน ซึ่งหากเกษตรกรดังกล่าวได้ใช้โอกาสนี้ทำการปรับปรุงผลผลิตอย่างเต็มที่ก็จะสามารถฟื้นฟูฐานะและพัฒนาอาชีพได้อย่างยั่งยืน และก็จะประโยชน์ต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

7.2 สำหรับการให้ผลตอบแทนพิเศษแก่เกษตรกรที่ชำระหนี้ปกติ (ลดภาระดอกเบี้ยลงในอัตรา ร้อยละ 3 ต่อปี ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มอีกร้อยละ 1 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี และได้รับสิทธิกู้เงินเพิ่ม สิทธิกู้เงินพิเศษ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ) ก็จะเป็นสิ่งจูงใจและส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความสามารถในการผ่อนชำระหนี้มีความมุ่งมั่นที่จะประพฤติดีโดยการผ่อนชำระต่อไป ซึ่งจะเป็นการรักษาวินัยทางการเงินไว้

8. แหล่งเงินทุน

รัฐบาลจะจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อรับการดำเนินการในการดำเนินโครงการตามข้อ 5.4 รวมทั้งค่าใช้จ่ายในส่วนที่ ธ.ก.ส.ต้องจ่ายเพิ่มจากการดำเนินงานตามปกติ เพื่อเร่งรัดให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเท่าที่จ่ายจริง โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่คิดจากลูกค้าชั้น AAA แต่ไม่เกินประมาณปีละ 6,000 ล้านบาท (การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต้องไม่คิดเบี้ยปรับ)